

Motion till riksdagen 2013/14:U266

av **Annika Carlsson (C)**

Säkra och lagliga aborter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för sitt internationella utvecklings-samarbete ska öka stödet som ger tillgång till säkra och lagliga aborter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i sitt internationella policyarbete och inom ramen för Sveriges engagemang i de globala initiativen för att minska mödradödligheten särskilt ska lyfta fram kvinnors rätt till säker abort.

Motivering

I 1935/36 års särskilda folkräkning här i Sverige hade i genomsnitt 18 procent av någon gång gifta kvinnor drabbats av att minst ett barn dött. De hade fått i genomsnitt 2,9 barn och risken att barn skulle dö ökade givetvis med antalet barn, från 4 procent av mödrar med ett barn, till 74 procent av kvinnor med elva eller fler barn, även om så många barn var ovanligt också då, före preventivmetodernas genombrott. År 1938 hävs förbudet att informera om preventivmedel.

År 1938 blev också abort lagligt, på medicinska, humanitära eller rashygi-eniska skäl. År 1946 utökades lagen till att omfatta socialmedicinska anledningar och 1963 inkluderades även allvarliga fosterskador som skäl att beviljas abort. Det var en särskild kommitté som utredde varje enskilt fall och som resultat av denna utredningsprocess kunde bevilja aborter. Det ledde till att aborterna som gjordes utfördes sent i graviditeten.

Ett nytt förslag och en ny abortlag tillkom 1974 som fortfarande är den abortlag som gäller. Fram till vecka 18 har kvinnan möjlighet att göra abort utan någon annans tillstånd.

En av de vanligaste dödsorsakerna är fortfarande mödradödlighet. Det är det inte i Sverige eller övriga västvärlden men i utvecklingsländerna. 26 % av

Fel! Okänt namn på

världens länder har ett totalförbud mot abort. Stora framsteg har gjorts, och FN:s beräkningar visar att dödligheten halverats de senaste 20 åren. Fantastiska framsteg – men fortfarande är antalet kvinnor som dör eller skadas allvarligt på grund av osäkra aborter, graviditeter och förlossning oacceptabelt många. Det skiljer mellan länder och regioner, och i vissa länder har den tyvärr ökat.

Det uppskattas att 22 miljoner osäkra aborter utförs varje år. En osäker abort innebär att den utförs av någon som inte har kunskapen som krävs. 47 000 av kvinnorna dör. Det utgör 13 % av mödradödligheten årligen. Mörkertalet för hur många osäkra aborter som genomförs antas vara mycket större eftersom statistik saknas. Bland kvinnor som inte får göra abort på en klinik och tvingas att ta saken i egna händer förekommer desperata metoder. Att använda innanmätet i en bläckpenna, äta krossat glas eller äta stora mängder malariamedicin är några av de sätt som används.

Sverige har med sitt tydliga ställningstagande för alla kvinnors rätt till tillgång till säkra aborter en möjlighet att inom ramen för de olika initiativen stärka insatserna vad gäller just tillgång till säker abort. En större del av det svenska biståndet bör gå till verksamhet som syftar till att öka tillgången till säkra aborter och finansieringen till området skulle kunna öka avsevärt. Även den politiska dialogen och åtagandena på global policynivå måste stärkas för att stödja organisationer, initiativ och länder att arbeta för minskad mödradödlighet och minska andelen osäkra aborter. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 1 oktober 2013

Annika Qarlsson (C)